

S. M. Petersen: Overfor den ærede sidste Taler skal jeg blot bemærke, at der er megen Forskjel paa de Klæder, man bruger i det daglige Liv; der er i den Henseende store Forskjelligheder paa de forskjellige Steder og i de forskjellige Livsstillinger. — Det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds (Dinesen) holder stadig paa, at naar Staten skal beklæde, er man sikker paa, at Soldaten bliver godt beklædt; men i de Krige, jeg kan huske, at vi her have haft, har der været ført levende Klager over Soldaternes Beklædning, og jeg troer i flere Tilfælde ikke uden Grund. Det Allerværste var, at man ingen Klæder havde, da man behøvede Mandskab; men dette er ingen Vebredelse imod den nuværende Krigsbestyrelse; det kan det umuligt være, og jeg har ogsaa det Haab, at det vil gaa bedre i lignende Tilfælde for Fremtiden, men det ærede Medlem kan dog ikke henvise til Ex-emptet, thi det har svigtet gjentagne Gange. Hvergang vi behøvede vor Armeé, have vi savnet de nødvendige Klædningsstykker, og der har ingenlunde været Censformighed eller Censartethed; men der har været en meget broget Beklædning. Jeg kan ikke Andet end fastholde den Tanke, at naar man har sine egne Klæder at tage paa, naar man har den Sikkerhed og Visshed, at det er ens egne, omgaaes man dem i Almindelighed — idetmindste gjøre Nogle det, — med større Varsomhed, større Omhu og større Sparommelighed, end naar man gaaer i Andres. Den Tanke troer jeg ikke behøver noget særligt Beviis. (Fallese: Jo!) Ja, jeg holder mig overbevist om, at det er rigtigt, hvad jeg har sagt; det ærede Medlem for Bornholm tvivler derpaa, men det kan jeg ikke gjøre Noget ved. Overhovedet troer jeg nok, at vi kunne antage som almindelig Regel, at Folk, hvad Klæder de end skulle have, og i hvad Livsstilling de end ere, dog have meest Lyst til selv at staffe sig deres Klæder, og det, at de netop skulle tage deres Klæder fra visse Magaziner ved Tvang, vil i Almindelighed skaffe billigere Priis og billigere Klæder; den Tanke synes mig dog aldeles klar. Det ærede Medlem for Holbæk Amts 3die Valgkreds berørte, at han ikke havde været Soldat, men

jeg holder mig overbevist om, at dersom han havde været det, vilde han være af en anden Mening end den, han har udtalt.

Dinesen: Klagerne over Munderingerne fra sidste Krig troer jeg ikke have været førte saameget over de enkelte Gjenstandes Vestsæf-tenhed som over, at der ikke har været Munderinger tilstede i tilstrækkeligt Antal; det er nok navnlig det, som Klagerne ere gaaede ud paa. Jeg skal gjøre opmærksom paa een Ting, og det er, at det er en almindelig Udtalelse af dem, der vare med, især i sidste Krig, at naar de traf sammen med de fjendtlige Soldater, enten det nu var derved, at Bore kom i fjendtligt Fangenskab, eller derved, at de saae fjendtlige Fanger, saa kunde de fjendtlige Soldater ikke noksom rose de Klædningsstykker, som de danske Soldater havde, fremfor deres egne; og dette gjælder saavel om Østerrigerne som om Preusserne. Men hvad man nu end vil sige om den her foreslaaede Ordning, saa er der dog Noget, som jeg for mit Vedkommende lægger stor Vægt paa, og det er Censformighed. Jeg har ikke kunnet komme fra, naar jeg har tænkt derover, at det er høist vigtigt, at Soldaterne ere eensformigt klædte, og det saavel i Krigstid som i Fredstid, ligesaavel naar de komme til Rekruttskolen, som naar den er tilendebragt. Og naar vi komme her til dette, angaaende Tiden paa Rekruttskolen, saa skal jeg gjentage, hvad jeg tidligere har udtalt, at de Velhavende, de mere heldigt Stillede i Samfundet ville, naar de komme ind, stamme sig ved at gaae med Klædningsstykker, som ere brugte af Andre; de ville søge at anstaffe sig nye, de ere da anderledes klædte end deres Kammerater, der ikke have Evne til at staffe sig andre Klædningsstykker, og dette vil føre til, at der vil blive en Forskjel imellem de mere og de mindre Velhavende, Noget, som jeg troer, vi ikke skulle bidrage til, at der kommer tilstede.

S. Petersen: Det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (S. M. Petersen) har ganske vist stor Fortjeneste af, at denne Sag er kommen frem, om der forresten ligger nogen Fortjeneste deri. Naar det ærede Med-